

Öppet brev till Sveriges alla rektorer, skolhuvudmän och skolpolitiker inför skolstarten

Skola Fri från Afrofobi

Föräldrar till afrosvenska barn i hela landet vill se krafttag i skolvärlden mot afrofobi och andra former av rasism och diskriminering på grund av hudfärg. Nu skickar vi ett öppet brev till Sveriges rektorer, skolhuvudmän och skolpolitiker.

Det har varit en omtumlande vår och sommar som nog inte lämnat någon opåverkad. Nu är hösten här och med den nya utmaningar. Vi skriver därför till er för vi tror att ni, precis som vi, vill arbeta för våra barns bästa.

För afrosvenskar och svarta över hela världen har mordet på George Floyd i USA och allt som följde därefter upprört och rivit upp djupa sår. I Sverige har vi som är föräldrar till afrosvenska barn blivit påmindas både om egna upplevelser av rasism och diskriminering i skola och förskola och om vad våra barn berättat för oss att de blivit utsatta för.

När vi föräldrar till afrosvenska barn delar våra barns berättelser med varandra ser vi ett mönster som återupprepas år efter år, generation efter generation, även här i Sverige, på skolor och förskolor i hela landet. Våra barn utsätts dagligen för afrofobi, i form av mikroaggressioner, kränkningar, trakasserier och även våld, i både skola och förskola.

När rasism och andra kränkningar riktas mot människor med afrikanskt ursprung baserat på hudfärg, kallas det afrofobi. Afrofobin är universell, förekommer världen över och ser inga gränser när det gäller ålder. Som synlig minoritet i Sverige, möts våra afrosvenska barn av afrofobi från att de föds. Deras vardag är ofta brutal, utsatt och stigmatiserande.

Afrofobi och rasism i olika former, särskilt lågfrekventa och upprepade mikroaggressioner som vuxna inte ser så tydligt, har en mycket negativ påverkan på våra barns självkänsla och utveckling. Det kan vara allt från att inte få vara med och leka för att "du är brun som bajs och ditt hår ser ut som bajskorvar", "du kan aldrig bli en prinsessa för du är brun" eller "jag är rädd för bruna för de är kannibaler" - till mer påtagliga kränkningar mellan äldre barn som "din jävla n-ordet, åk hem till smutsiga Afrika", "du är brun så du kan inte vara svensk", eller "Jag ska hämta Hitler och döda er allihop".

De vittnesmål som vi samlat in och nu delar med er (som en bilaga till den här skrivelsen) utgör bara en bråkdel. Många gånger håller våra barn sina upplevelser av rasism för sig själva för att de känner skam, rädsla eller inte vet hur de ska sätta ord på vad de upplevt.

Vi föräldrar känner stor oro och maktlöshet när vi inte kan skydda våra barn. Vi ser mönster och hör berättelser där våra barn misstänkliggörs eller inte lyssnas på. Vi hör att skolpersonal himlar med ögonen eller förminskar våra barns känslor när de tar upp händelser som de upplevt som kränkande. Eller att afrofbiska påhopp slutar med att det barn som kränkt ett annat är det som tröstas av lärare och klasskamrater för att hen "skojade ju bara" eller "menade inget illa", medan det afrosvenska barn som blivit utsatt och protesterat, eller försvarat sig, står ensamt och otröstat.

Det finns en djupt rotad föreställning om att barn är goda, opåverkade av normer och inte kan vara rasistiska mot varandra. Lärare, skolpersonal, förskolepedagoger, föräldrar och andra elever säger gärna att de inte är, eller vill vara rasister och att de inte menat något illa, efter att de har agerat på ett sätt som upplevts som rasistiskt. Vi anser att detta förhållningssätt tydligt vittnar om den stora oförståelse och okunskap kring vithetsnormen som präglar hela vårt samhälle. De flesta skolor och lärare saknar fortfarande konkreta verktyg för att medvetet arbeta förebyggande och hantera kränkningar, trakasserier och ojämlik behandling som har sin grund i afrofofi, eller annan diskriminering på grund av hudfärg. Detta bidrar att tusentals barns upplevelser av rasism i skola och förskola inte erkänns.

Det är dessutom ofta mycket känsligt att ta upp dessa händelser med lärare och skolpersonal, eftersom de, när föräldrar eller elever ifrågasätter deras agerande, har en tendens att inte klara av att tänka normkritiskt och lyssna på barnets upplevelse, utan istället känner sig kränkta eller påhoppade för egen del.

Afrofofin i skolans värld innebär därmed en dubbel utsatthet för våra barn, eftersom de riskerar att utsättas för afrofofi av såväl andra elever som av personal.

Vi är idag tusentals föräldrar till afrosvenska barn som upplever stor frustration när vi bevitnar hur våra barn påverkas av händelser i skola och förskola. Vår upplevelse är att när det gäller afrofofi skiljer skolpersonalen inte på barn som blir utsatta och barn som agerat rasistiskt eller diskriminerande. Istället blundar skolpersonal ofta för rådande maktstrukturer mellan eleverna - och på så sätt normaliseras, förminskas och i värsta fall förnekas afrofbiska handlingar. Vidare blir våra barn ofta beskyllda för att vara våldsamma när de i praktiken bara har försvarat sig mot trakasserier som ofta har pågått under en längre tid utan att skolpersonal eller förskolepersonal har agerat. Detta är oacceptabelt.

Vi upplever det som djupt felaktigt när allvarliga fall av afrofbiskt färgade trakasserier eller kränkningar i skolan betraktas som en ömsesidig konflikt och bägge parter kan bli anmälda för kränkning eller misshandel av skolpersonalen. Vilka signaler sänder det till barnen när de inser att de kan bli polisanmälda av skolan för att ha försvarat sig mot en mobbare som sagt rasistiska saker och slagit först? Ska våra barn passivt acceptera att bli utsatta för rasistisk

mobbing och kränkningar? När samma händelser, om de inträffat i vuxenvärlden, hade rubricerats som hatbrott?

När skolan inte erkänner våra barns rätt att slippa utsättas för rasism på sin arbetsplats, samt visar oförmåga att följa redan existerande lagstiftning kring diskriminering i skolan, skapar det sår i själen hos de barn och familjer som blir utsatta. Det skapar en tillitsproblematik när våra barn upplever att vuxenvärlden sviker. De riskerar att förlora tron på att samhället är till för alla på jämlika villkor.

Afrosvenska barn befinner sig i en mycket utsatt situation i den svenska skolan, med det rasifierande språkbruk som förekommer, de kränkningar av den fysiska och personliga integriteten som inträffar, samt olika former av utpekande och särskiljande bemötanden från andra elever och vuxen skolpersonal. De drabbas också av rasism i form av den stereotypa bild av svarta människor som inte sällan förmedlas genom läromaterial och undervisning. När våra barn i skolan frågar efter Sveriges historia gällande slavhandel, övergrepp och rasism, möts de oftast av tystnad eller okunskap. Lärare hävdar ibland att någon sådan historia inte existerar, eller att den ska tas upp senare, eftersom de saknar kunskap och förmåga att hantera diskussionen.

Vi ser det som ett allvarligt strukturellt problem att skola och förskola har svårt att ta till sig den här kritiken.

Vi är inte ensamma om att tycka så här. Över 42.000 personer har skrivit under en namninsamling¹ som kräver att svenska skolan ska undervisa om rasismens historia och om hur vi ska bemöta rasism och diskriminering. Vi stödjer intentionen bakom kraven. Läs också gärna detta färiska debattinlägg från två unga kvinnor som beskriver vad som krävs för att kunna göra skillnad på riktigt när det gäller rasism i skolan².

FN har utlyst ett internationellt decennium för människor med afrikanskt ursprung mellan åren 2014-2024³ och Europaparlamentet har antagit en resolution (B8-0212/2019) till stöd för alla med afrikanskt ursprung och våra grundläggande rättigheter inom EU⁴. Båda dessa internationella dokument ger rekommendationer till medlemsstaterna för hur de skall hantera frågor gällande barn med afrikanskt ursprung. Resolutionen konstaterar bland annat att det finns begränsad forskning om rasdiskriminering inom utbildningssystemet, men att undersökningar i medlemsländerna påvisar till exempel att betyg ofta sätts lägre för barn med afrikanskt ursprung i jämförelse med så kallade vita barn, samt att barn med afrikanskt ursprung oftare hoppar av skolan i förtid.

Den senaste rapporten från den svenska organisationen Friends visar också att tjugoen procent av all mobbing i årskurserna 3-6 och sexton procent i årskurserna 6-9 utgår från etnicitet⁵.

¹ <https://www.change.org/p/skolverket-make-anti-racism-education-mandatory-in-the-swedish-education-system>

² <https://www.etc.se/debatt/skolan-brister-i-undervisningen-om-rasism/>

³ <https://unric.org/sv/arvet-efter-slaveriet/>

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-8-2019-0212_SV.html

⁵ <https://friends.se/friendsrapporten-2020/>

Blacklivesmatter-rörelsen (BLM) har bidragit till att sätta fokus på afrofobi och rasism även i skolan. Men vad händer när alla svarta rutor på sociala medier, som lagts ut av företag, kändisar, privatpersoner och organisationer för att visa solidaritet, har slocknat och hashtagarna vattnats ur? Hur kan vi skydda våra barn och skapa en skola fri från afrofobi och andra former av diskriminering?

Vi ser vittnesmål på vittnesmål, rapport efter rapport och plan efter plan för aktiva åtgärder läggas fram, men kränkningarna fortsätter ändå år efter år. Några av oss föräldrar har periodvis varit så oroliga för upprepade kränkningar av våra barn att vi inte känt oss trygga med att skicka våra barn till skolan.

Vi föräldrar till afrosvenska barn har fått nog!

Vi är många och vi kräver en förändring nu. Skolorna måste följa och tillämpa bestämmelserna i skollagen och diskrimineringslagen, samt det som slås fast i Barnkonventionen, som införlivats med svensk lag år 2020, en konvention om barns rättigheter som omfattar även våra afrosvenska barn och deras rätt till en skola utan afrofobi och andra former av rasism och diskriminering på grund av hudfärg.

Vi vill höra er säga att våra barn möts av en trygg och förstående skola efter sommarlovet. Vi finns i städer, på landet och orter i hela Sverige och har olika halter av melanin i vår hud. Vi är svarta, vita, rasifierade och framför allt föräldrar.

Vi kräver följande:

1. Skolan och förskolans huvudmän måste erkänna alla barns rätt att slippa utsättas för afrofobi, rasism eller annan diskriminering på grund av hudfärg eller etnicitet.
2. Gör det obligatoriskt för pedagogisk personal i skolor och förskolor att genomgå kompetensutveckling om afrofobi och andra former av rasism och diskriminering på grund av hudfärg, samt hur dessa kan och skall hanteras inom skolans värld, i klassrummen, på skolgården och online.
3. Ge regeringens Barnrättsdelegation i uppdrag att med särskilt fokus på afrofobi kartlägga rasism och diskriminering på grund av hudfärg i skola och förskola, som ett led i det förebyggande arbetet. Gör också plats för minst en organisation som representerar afrosvenska barn i Barnrättsdelegationen.
4. Skärp kraven på skolor och förskolor att följa och använda redan existerande krav och bestämmelser i barnkonventionen, skollagen och diskrimineringslagen för att motverka och förebygga afrofobi och andra former av rasism eller diskriminering på grund av hudfärg. Ge Skolverket i uppgift att stödja och följa upp skolorna i detta. Det kunskapslyft som pågått fram till 2019 räcker inte!
5. Gör det obligatoriskt i lärarutbildning och förskolepedagogutbildning, från nästa läsår, att läsa en kurs som behandlar afrofobi och rasism i dåtid och nutid, utifrån ett normkritiskt perspektiv.
6. Revidera och uppdatera läromedel, kurslitteratur och förskolematerial. Befria dem från stereotyper och historiska felaktigheter och komplettera med normkritisk antirasism.

Undertecknat

Forum för föräldrar till afrosvenska barn
Afrosvenskarnas forum för rättvisa
Fokus Afrofobi
Blacklivesmatter Sweden
Afrosvenskarnas riksorganisation

VITTNESMÅL, bilaga (detta är ett urval av de berättelser vi fått in) med tack till alla föräldrar, unga vuxna och barn som delat med sig av sina upplevelser.

Jag jobbar på grundskoleförvaltningen i en större stad. Mina barn har fått höra mkt i skolan:
"Din jävla n-ordet, åk hem till smutsiga Afrika" (sagt av och till elev i åk 4)
"Jag ska hämta Hitler o döda er allihop" (sagt till flera rasifierade i åk 5 av elev i åk 5)
"Du får inte vara med för du är brun" (sagt av barn i förskoleklass till elev i förskoleklass)
Osv osv. Och sen detta ständiga kännande och klämmande på håret!

Jag har upplevt att mitt barn ofta inte blivit lyssnat på. Speciellt en fritidspedagog utgår ofta från att min son har gjort fel när en konfliktsituation eller något liknande uppstått. Denna pedagog har varit extra irriterad mot min son och en annan brunhyad kille i fritidsgruppen, och min son känner sig inte lyssnad på när han försöker förklara. Han upplever det som att han blir särbehandlad på grund av sin hudfärg, så till den grad att han inte ville fortsätta på fritids. När jag försökt prata med fritidspedagogen så har utgångspunkten för honom varit att min son ljuger om de händelser jag tagit upp.

Jag och min bror var dom enda svarta barnen i skolan. Vår gympalärare var ofta otrevlig specifikt mot oss, skällde gärna samt gav oss lägre betyg pga att vi "hade ett annorlunda rörelsemönster".

Min dotter 6 år, har fått höra att hon inte kan vara svensk för att hon är brun, av andra barn i skolan. Under lucia tyckte några barn att hon inte kunde vara tomtemor för att hon är brun och det är fel färg. Dom föreslog att hon kunde klä ut sig till pepparkaka istället.

På morgonen lekte två av min dotters klasskamrater med varandra. Min nioåriga dotter gick fram och frågade om hon fick vara med. Hon fick då svaret från ett av barnen att hon är rädd för bruna. Samma barn berättar att bruna människor tar droger och är kannibaler. min dotter blev ledsen och gick därifrån.

Vår dotter säger till sin lärare att hon i samband med en övning om vänskap inte kan komma på något snällt att skriva till en elev som har utsatt henne för afrofofi i flera års tid utan att skolan har agerat. Läraren säger att något kan hon nog komma på att skriva om den här eleven och att hon måste göra det. Vi som föräldrar anser att detta är högst olämpligt och visar på den normalisering som sker av personalen på skolan hela tiden avseende afrofofi. Vår dotter har blivit förtryckt och utsatt för afrofofi vid flera tillfällen. När blev det ok att den som är utsatt skall skriva snälla saker till den som förtrycker och utövar rasism?

Förskolepedagog ringer hem till oss och klagar på att våra barn, 4 och 5 år gamla flickor, slåss. De vill ha ett möte med oss. Vi frågar barnen vad som händer på dagis, då kommer det fram att andra barn kallar dem för bajs och slår dem när fröknarna inte ser. När våra barn slår tillbaka spelar förövarna offer och gråter och säger att våra barn är elaka. Dagispersonalen vill att våra barn ska "säga till en vuxen" när något händer istället. Men de tror inte på vad våra barn säger. Barnens pappa säger under mötet att så länge personalen inte frågar vad som verkligen hänt och försvarar barnen mot rasism och mobbning kommer han att fortsätta lära dem att de har rätt att försvara sig. Våra barn ska inte uppfostras till passiva slagpåsar för vita mobbare. Jag tror att den inställningen har varit stärkande för våra barn.

Min son är 7 år. I klassen finns två afrosvenska barn. På sonens utvecklingsamtal som hålls i januari så koketterar fröken med att säga att hon har svårt att skilja dem åt och knappt vet hur hon ska bedöma sonen. De har inte samma frisyr och är inte så lika. Har hänt flera gånger med olika personer att de kategoriserar, det är säkert omedvetet men de fråntar min son rätten att bli sedd som en individ.

Fick veta av fritidspersonal att min son har blivit utsatt för afrofofi. Först blev han retad för att han hade nagellack sedan för sin hudfärg, av både äldre killar och några i samma ålder. Min son hade reagerat och blivit arg och ledsen. Skolan säger att de kommer att göra en kränkingsanmälan, men att även min son skall bli anmäld för han använde fula ord och blev fysisk dvs slogs. Jag ifrågasatte detta och undrade om de alltid brukar inkludera de som blir utsatta och försvarar sig i anmälan? Men skolan säger att det i texten kommer att framgå att han har försvarat sig. Jag vet att min son är busig, men han blir enbart våldsam om han blir

kränkt och utsatt, dvs han försvarar sig! Jag har noll tillit till systemet och anser att det sänder ut fel signaler till barnen när även den utsatte blir anmäld.

Min son är 8, har två incidenter där han blir kallad jävla N-ordet (första gången när han var 1 år) och min man jävla N-ordet älskare.

På jujutsuträningen säger en pojke "Du är ful" till min 5-åriga son. De känner inte varann. På förskolan säger hans bästa kompis att han är bajs för att han är brun. Samma kompis säger även att min son inte kan vara spiderman (som är hans favorit-superhjärte) när dom leker. Han får alltid vara black panther pga hudfärgen.

När min son endast är 2-3 år kommer han hem och har skrapat upp hela ansiktet. Pedagogerna på förskolan lämnar inte någon förklaring vid överlämning och tilltalar inte ens min man (som är svart) vid hämtning/lämning. När jag ringer förskolan för att fråga vad som hänt med sonens ansikte säger pedagogerna att hon "försökt överlämna" och att min son ramlade ner från en hög sten. Varför låter man ett litet barn klättra på en hög sten? Jag fick känslan av att hon låtit honom ramla med flit. Jag rapporterade dock denna händelse och hennes bemötande till förskolechefen som gav henne en tillsägning. Efter det började hon tilltala oss bättre, dock känns det inte tryggt alls att hon jobbar kvar på en förskola med många svarta barn.

Min son fick frågorna "Skulle du bli arg om jag kallade dig n-ordet?" (men n-ordet uttalat). Det fortsatte sen till "Skulle du bli arg om jag kallade dig n-ordetjävel?" (också uttalat). Sågs som oskyldiga frågor av föräldern till det vita barnet som frågade men var otroligt kränkande för vårt barn som fortfarande mår dåligt av att behöva möta barnet som frågade honom det precis före sommarlovet.

Mitt barn har inte blivit utsatt ännu (gått ett år på förskola) men jag märker bland mina kollegor i skolan att de inte har så mycket kunskap och att det gör det svårt att diskutera afrofobi. Utbildning och kunskap hos pedagogerna behövs. Annars kan de aldrig få syn på rasismen, jobba antirasistiskt eller kunna skydda de som är utsatta. Det är viktigt att utgå från barnkonventionen men också skollagen.

Den första reaktionen när jag har ifrågasatt en lärare eller annan pedagog, om att mitt barn uppfattat något de gjort i skolan som rasistiskt eller kränkande, brukar vara att de säger "jag är inte rasist" och sedan hamnar fokus på pedagogens kränkthet istället för på händelsen som sådan. Barnets perspektiv glöms helt bort, istället skuldbeläggs barnet för att det har "gjort fröken lessen", vilket gör det väldigt svårt att prata om det som hänt. Jag har lärt mig att börja med att säga till de vi pratar med att även om man är antirasist, eller bara menar väl, eller inte förstår bättre, kan man göra saker som får en rasistisk effekt.

En kille sa till mig: "Du har svart hår och svarta ögon, din hud är brun - det är inte normalt i Sverige". Elev 10 år på anrik privatskola i Stockholm.

Förskolechefen sa att mina barn "hade rytmen i blodet"

En kille sa till mitt barn "Du är Brun som bajs", 'alla apor är bruna och ser ut som dig'

En flicka sa "Hur kommer det sig att alla fattiga är bruna som dig, är du fattig också? Min mamma hjälper fattiga barn i Afrika"

Sagt till två bruna barn på skolgården av en kille, alla typ 3:or.
Till första "Här kommer bajs!" Sedan till andra tjejen: "Här kommer mera bajs!"

Det finns så mycket okunskap om afrofofi och rasism bland pedagoger och skolledare. En förskolepedagog tyckte att mina "m-barn" är sååå söta. När jag tog upp det med rektorn förstod hen verkligen inte problemet. Ingen av dem hade aldrig reflekterat över att även m-ordet är kränkande...

Du får inte var med och leka för att du passar inte in. Du är brun och kan aldrig blir prinsessa sa en tjej som var 7 år gammal till min dotter, det var hemskt!

När mitt barn hamnade i bråk med annat barn blev hen kallad för N-ordet.

Dina flätor ser ut som brända bajskorvar (8 år), du är brun som en bajskorv (kontinuerligt från 4 till 9 år), du kan inte vara lucia för du har konstigt hår (6 år)

"You're a stupid n-word".

Klasskamrat till min 12-åriga son.

Kommunal skola i Malmö, maj 2020.

"Jag vet vad du är, du är n-ordet". Klasskamrat till min 8-åriga son.

Kommunal skola i Malmö, juni 2020.

Lärarens reaktion på det (short version): "Det var ett missförstånd, barnet ville bara förklara vad n-ordet betyder och en annan gång har ju din son härmat ett synskadat barns ögonrörelser."

När min äldsta dotter var 6 år och vi var nya i området där vi bor började hon i förskoleklass. På rasten gick några pojkar i 4:an fram till henne och sa att hon inte är svensk och inte kommer härifrån. När hon sa att hon visst är svensk och född här, kallade de henne en nolla och sa att hon åker till skolan varje dag i flygplan från Afrika. De fortsatte att håna henne att hon inte är svensk och att hon är en nolla tills hon gick därifrån och grät.

Lyckligtvis tog skolan tag i det omedelbart, och jag har bara gott att säga om barnens skolas sätt att hantera dessa saker. Hon har därefter blivit kallad för n-ordet cirka 5 gånger och åter fått höra att hon inte är svensk eller hör hemma. Hon fick även höra att hon inte kunde vara utklädd till Elsa i Frozen för hon är brun. Lyckligtvis är hon en smart tjej som förstår att de som säger så inte vet bättre eller inte har lärt sig bättre av deras föräldrar, och blir inte lika ledsen längre, men det gör ändå så ont.

Hennes lillasyster jämfördes med bajs och att hon ser ut som bajs av hennes kill-klasskompisar när hon var 6 år och började i förskoleklass. Skolan tog dock tag i det och hon har inte hört något sedan dess. Tjejerna är nu 8 år och 11 år. Minsta killen är 5 år men har varit skonad än så länge..

"Mamma, är jag en n-ordet? En kille i klassen sa till mig att bara så du vet så är n-ordet, en sådan som du." Elev 9 år, kommunal skola Farsta, 2019

"Du och jag kommer att bli bajskorvar när vi blir stora"
- 5-årig mixad pojke till min 4-åriga dotter på förskolan

Viktigt att inte glömma den strukturella rasismen: skolor och förskolor med hög andel utrikes födda, alltså hög andel afrosvenska barn (och andra POC) får inte alls samma möjligheter att ge barnen en god skolgång som skolor i vita områden har. Jag har aktivt valt att bo och låta barnen gå i detta område för att minska den rasism de utsätts för. I gengäld får de stökigare klasser, mindre tillgång till stöd i skolan osv.

Vad ska jag välja? Vad är bättre för mitt barn: studiero + rasistiska tillmälen och en känsla av att sticka ut, eller en gemenskap utan studiero och utan samma möjligheter inför framtiden?

"Du kan ju inte vara hel Afrikan, för du är så fin" - sagt till tonårsdottern (13).

Dottern på då 13 anklagades för att snatta andra veckan när hon precis börjat högstadiet. Ny skola i nytt område. Kioskägaren visade upp en mycket tveksam film från sin övervakningskamera som bevis. Han påstod att hon tagit 2 godis (för 4 kr/stk) och gömde den ena i armen, trots att hon hade t-shirt. Filmen slutade precis innan hon la godiset på disken och betalade.

Barn cirka 7 år sa till min då 9-årige son. " Jag är trött på att se din bajshud"

Sagt till min då 13-åriga dotter:

"När SD vinner valet kommer vi ha en fest o fira att du måste lämna landet"

"Åk hem". Sagt till min 12 åriga dotter av en äldre dam i ett så kallat fint område. Dottern stod och väntade på en klasskompis vilket hon gjorde varje morgon. Dagen efter kom samma dam och sa "Har du inte åkt än".

Du får inte gå in här för du är brun, sagt till dottern då 4 år gammal av ett ett år äldre barn. Detta skedde på förskolan när de skulle gå in. Dottern berättar detta i en lek med dockor därhemma, men enligt förskolepersonalen hittade vår dotter på.

Förälder på föräldraråd om mobbning: "Jag är rädd att vi uppfostrar en generation lättkränkta barn", apropå att min son blivit kallad bajskorv på förskolan.

Mitt barn i yngre tonåren har fått frågan: "Va? Gör det ont när man rycker i ditt hår, men det är ju så elastiskt." Hen har oxå fått nickname på socialamedier som nutella och kaffe.

I skolan får ena barnet höra en gåta. "Säg tre vita saker på en svart". Svaret var tänderna, ögonvitorna och dess ägare.

"En sak som är rasistisk är när de dumma på förskolan alltid kallade mig för bajs"
Kille (nu 10 år).

"Min mentor sa i fyran att jag kanske skulle behöva träna på att inte bry mig om när jag blev kallad för n-ordet och att mitt hår såg ut som bajskorvar" Kille (då 10 år).

Pedagoger och andra vuxna på förskolan har i tid och otid tagit sig rätten att ta på mina barns hår för att de tycker det är fint/coolt. Numera börjar jag alltid med att säga till nya vuxna att detta inte är okej. En annan grej som hänt på förskolan är att min 4 åring kom hem och berättade att de tittat på flaggor och refererat till att svenska flaggan var de barn som inte rasifieras flagga.

På min dotters förskola har några barn sagt till en flicka vars mamma är brun att hennes mamma är ful pga sin hudfärg. När dom har målat med bruna kriter så har samma barn sagt att man ska inte måla med brunt för det är bajsbrunt och bruna människor är fula.

Min afrosvenska dotter, 5 år, har sagt på förskolan att "det ska inte finnas svarta människor i Sverige". Känns inte som något hon har kommit på själv men kan ju inte veta säkert såklart. Som tur är har hon världens bästa förskolepersonal som agerar direkt när sånt här sker vilket känns otroligt skönt.

Min son är 10 år och ska börja 5 klass. Han går i en skola och i en klass där det går väldigt få "etniskt svenska" barn. Jag har länge tänkt att detta är positivt för att då behöver han inte utsättas för rasism som om han hade gått i en skola och klass där han stuckit ut mer. Men detta stämmer ju inte helt, såklart. Även om de flesta barn i hans klass utsätts för rasism eller andra förtryck så utsätts han för rasism specifikt på grund av att han är afrosvensk.

Det värsta min son har varit med om i skolans värld är när en vikarie särbehandlade elever med brun hudfärg. Särskilt utsatta var barnen med somaliskt ursprung, men även min son och en angolansk kille utsattes av vikarien. Det var uppenbart för barnen att det var utifrån rasism hon agerade. Hon blev mer arg och irriterad på de bruna barnen, lyssnade inte på dem och var till och med hårdhänt. Hon sa något rasistiskt om ett barns hudfärg, inte min sons, men det påverkade såklart alla bruna barn i klassen. Min son berättade för mig hur det var och vi föräldrar såg till så att vikarien inte fick komma tillbaka. Barnen fick ett erkännande från föräldrar och även lärare och rektor, samt blev sammansvetsade mot denna rasistiska lärare, vilket jag tror var positivt för de som utsatts och deras självkänsla.

När mitt barn var bebis och vi åkte spårvagn så tittade en äldre kvinna ner i vagnen. Först med ett leende men när hon såg vilken hudfärg bebisen hade så tittade hon med avsmak på mig och sa: "Jaså, du är en sådan där N-älskare du", spottade framför mig och gick av vagnen.

Vi var på en lekplats och mitt barn närmade sig två barn för att han ville leka med dem. De tittade på honom och sa att "du är brun som bajs" och "du är smutsig" och "Vi vill inte leka med dig". Alla barnen var i fyraårsåldern.

Min son har dreadlocks. Han har flera gånger varit med om att andra barn skrikit "kukhuvud" och "golvmopp" efter honom. Detta har han varit verkligen ledsen över. Han har berättat att han har känt sig smutsig när någon sagt så, att han vill raka av sig dreadsen då.

När vårt barn var i sjuårsåldern hälsade vi på några släktingar i ett lite mer segregerat område, där nästan bara svenskfödda medelklassfamiljer bor. Han, hans halvbror och deras kusin (alla tre är afrosvenskar) lekte och klättrade i träd i området. Ett gäng på 7 äldre killar (vår son trodde att de var mellan 10-13 år) skrek att de såg ut som apor, att bruna barn inte får klättra i deras träd, de blev kallade för n-ordet osv.

Min son får ofta frågan om var han kommer ifrån och de som frågat har inte nöjt sig med hans svar om han svarat "Sverige". Ofta kommenterar och tar folk på hans hår, både barn och vuxna, mot hans vilja eller utan att fråga.

När min pojke var i 2-4 årsåldern så var han ledsen ibland över att jag var "ljus som en prinsessa" och han "brun som bajs". Detta var helt fruktansvärt och sedan dess har jag jobbat stenhårt med att omge honom med bilder och berättelser där barn med hans hudfärg har många olika roller osv. Med representation. Nu älskar han sin hudfärg, sitt hår och det han definierar som gambisk kultur. Han har memorerat all text i ett fanzine som heter "From black boy with love" som riktar sig till bruna och svarta pojkar och män och handlar om att bryta stereotyperna och bredda berättelserna om de som hamnar i dessa kategorier. Böcker och bilder har varit oerhört viktiga för honom. Även att omge sig med andra bruna och svarta människor har varit viktigt.

Det jag minns mest från när jag var liten och gick i grundskolan var att det fanns några barn som sa att jag och mina syskon hade bajshjärtan, för att vi var n-ordet. Jag slogs nästan varje dag med andra barn som sa dumma saker. Våra föräldrar såg till att vi fick börja på Fryshuset istället och där fanns det många fler som såg ut som jag. Där var det inget tjafs på grund av var man kom ifrån. Men sen började tjafset igen när vi skulle gå gymnasiet. Jag valde en skola där det nästan inte fanns några andra mörka som jag. Och när det blev bråk trodde alltid lärarna och även rektorn att det var mitt fel. Det är väldigt skönt att skolan är över. Nu jobbar jag istället. Ung kvinna, 20 år.

Min dotter mötte rasism på sin förskola i mindre stad i Dalarna. Hon gick där från det att hon var 3 1/2 till nästan 5 år. Det var kommentarer från andra barn som "dina läppar är äckliga", "bruna är korkade och kan inte lära sig spela spel", "ditt hår är fult". Påhoppen var även fysiska. Pedagogernas rasism var svårare att bevisa. De tyckte alltid hon var krånglig, man var aldrig välkommande, tyckte att de andra barnens elakheter var befogade. Det var länge bara en känsla men när dottern började berätta vidtog vi åtgärder. Vi hade möte med personal och rektor men det hjälpte inte. Rektorns inställning var att vår dotter hittade på. Vi tog det vidare till skolchefen och fick på en dag en ny placering på en fantastisk förskola. Vet att rektorn fick en tillsägelse men egentligen hände ingenting.

Min son är snart 7 år. I förskolan vad det barn som sa att min son hade "äckligt ansikte" Han var också ledsen för att en flicka hade sagt till honom att "jag tycker inte om sådana som är bruna". Jag tog upp saken med föreståndaren och avdelningsföreståndaren, att det är inte acceptabelt. Avdelningsföreståndaren svarade att hon trodde inte att flickan i fråga förstod vad hon hade sagt, att det inte var rasism bakom. Men varför säger man då något sådant?

Och det är ju hur som helst inte det minsta acceptabelt att säga så! Några dagar senare kom min son hem och var glad för så fina saker dom gjort i brun färg på förskolan. Han sa plötsligt att hans favoritfärg är brun! Det har han aldrig sagt förut. Så dom hade gjort något kreativt där ändå för att bemöta och peppa, så det kändes bra! Min son har inte sagt något sedan dess att han blivit påhoppad, så dom verkade ha lyssnat och gjort något åt saken. Dom berättade inte till mig exakt vad, men min son kom hem med olika bruna konstnärliga alster :-)

Min son gick i förskoleklass och försökte trösta en flicka som saknade sin mamma väldigt mycket. Då sa hon till honom att hon vill inte vara med honom för att hon inte tyckte om bruna människor. Skolan tog tag i det men än idag har han svårt för tjejen.

Sonen kom hem från förskolan en dag och sa att några barn sagt att brunt är fult. Visste inte riktigt om jag skulle agera då det var svårt att avgöra om det var bara något de sa eller om de syftade på hudfärgen.

Min dotter fick höra av klasskamrater någon gång på mellanstadiet att "det är synd om dig som är afrikan för om du var vit skulle killarna gillat dig". Nu är hon 17 år och säger ibland att hon känner att hon måste visa mycket mer hur duktig hon är för att folk ska förstå att hon kan.

Min yngsta dotter, nu 9 år, är den som fått mest rasistiska kommentarer. T ex "du är klassens clown för du har så stora läppar". Eller tex alla gånger hon har fått höra när hon stolt berättar att hon är både nigerian och svensk att "du vet väl att du är en n-ordet". Många har också tagit sig rätten att slå på hennes rumpa (som är lite större än genomsnittet bland svenskar). Min upplevelse är att min nioåring ofta får skulden för saker som händer bland kompisarna, för att hon utmärker sig mer.

Jag som vit mamma känner att jag många gånger inte blir lyssnad på när jag tar upp saker som har hänt mina svarta barn. Folk har sagt till mig "det är klart att du är extra känslig och reagerar mer för att dina barn är mörka", att jag överreagerar. På mitt jobb hade jag en kollega som envisades med att säga n-boll och när jag sa till om det så fick jag höra att jag var överkänslig pg av mina barn.

"Vet du om att ditt hår spretar ut?" "Ditt hår är fult." "Jag vill inte leka med er för ni är bruna"
Sagt till flicka 8 år, av jämnåriga i skolan.

På stan gick en äldre kvinna förbi mig och mina (mixade) barn (1 och 4) och viftade med ena handen, ungefär som att hon tyckte det var för varmt. Så sa hon med trött röst: "Usch, alla är svarta nu..."

"Hur mycket kostade dom här då?" Sagt av berusad farbror på restaurang till mig som är vit mamma till svarta barn. När jag sa att de inte var till salu och undrade vad han menade, sa han "Ja men du har väl fått betala ett par hundra tusen för dom?" Jag svarade att jag faktiskt klämt fram dom själv. Sedan gick vi därifrån. Mina barn var cirka 2 och 3 år.

Min sons kompis fick höra av en elev på skolgården att "man inte får vara svart i den här skolan". Samma barn har också blivit utsatt av rasism från en lärare så pass att hela klassen gått i försvar och stöttat barnet när läraren mobbat och retat.

"du ser ut som bajs"

"Jag vill inte vara i solen jag vill inte vara brun jag vill vara vit som dig"

Barn 7 år till min dotter: "din pappa är bränd choklad som jag ska äta upp"

Tjejerna i klassen som retade min sjuåriga dotter på skolgården, högt inför de andra barnen, och sjöng "Din pappa är svart, din pappa är svart" med skvallerbyttabingbång-melodin. De sa också att hennes och hennes pappas hår var fult. De har spottat och räckt ut tungan till hennes pappa bakom hans rygg inför min dotter. Ibland gråter hon på kvällarna och säger att hon är ful. Hon vill inte se sig själv i spegeln för att hon tror att hon är ful för att hon är brun.

I förskoleklass sa pojkarna i klassen sa till min dotter att hon var ful för att hon var brun, att hon inte var svensk för att hon var brun och att ingen skulle bli kär i henne någonsin för att hon var brun och inte hade långt, rakt hår som de andra tjejerna.

Några pojkar i förskolan tränger in min dotter i ett hörn och tvingar henne att säga att hennes pappa är ful för att han är svart. Efter detta gråter mitt barn på kvällarna och säger att hon är ful och inte tycker om sig själv. Hon vill inte se sig själv i spegeln för att hon tror att hon är ful för att hon är brun.

7 årig klasskamrat till min dotter
"din pappa är läskig för han har mörk hud."

En dag berättar min dotter för mig: "på min skola är det ingen som kan bli kär i någon som är brun. Ingen kan bli kär i mig eller i XXX för vi är bruna"

"Stick tillbaka till ditt fattiga land" (Tjej i 6:an till min dotter i trean)

Personalen på vår sons förskola gör en helt ogrundad orosanmälan till socialen, där de inte ens följer sina egna protokoll, för att de tyckte att hans afrosvenska pappa "luktade lite sött" och vi fick åka in på drogtest (som var såklart var negativt).

Tjej i 5:an eller 6:an (till min dotter 9 år, i trean) "Du är bajsbrun, det är som om man lagt en bajskorv på ditt huvud som runnit ner över hela kroppen, sen sa hon äcklat "ÖÖÖEEHH" och pekade på min dotter. (min dotter grät så hon skakade när hon berättade). Sen sa hon "när jag får höra sånt vill jag inte vara mig själv längre. Jag vill vara ljusare och smalare och så försöker jag göra mig tuffare än jag egentligen är." Sen sa hon att hon inte vill leva med rasister hela sitt liv och att hon "hoppas det är slut med rasism när hon är 10 iallafall men väldigt gärna tidigare än så ...

På min tid när jag var yngre (är 87:a) fanns det ingen sån här diskussion, när jag gick i årskurs 1-4 visste jag inte vad N-ordet var förutom att d va skällsord. På skolgården spelade man N*%%* (nu heter det King), men värst var när jag gick i årskurs 5, min lärare lät mig vara inne med en klasskompis medans resterande var ute på skolgården (hon hade skadat

benet), så kmr en annan kille o knackar på dörren o ber mig öppna dörren o jag sa att jag inte får, för läraren sa att jag inte fick. När alla elever sen kmr in står vi på kö för att gå in till klassrummet o jag stog längst fram brevid läraren så kmr killen fram till mig o säger "din jävla N, nästa gång ser du fan till att öppna dörren" o jag börjar storgråta medan den där häxan står o tittar på o inte säger ett ord. Usch kmr aldrig glömma hennes namn.

Min son är väldigt ljus, så vet ej om det räknas men "du har bajsbruna ögon och bajsbrunt hår" fick han höra. Han kom hem gråtande.

Förutom alla ap-ljud och n-ordet ens barn får höra, fick jag nyligen reda på att en unge hade sagt "jag gillar inte bruna människor förutom dig" efter att dom hade sett vinnarna av melodifestivalen och då är barnet bara 7 år, det är en icke mångkulturell skola

Mitt barn (dotter) fick för någon vecka sedan på en lektion höra sin lärare säga att Afrika var fattigast i världen. Hon reagerade direkt på uttalandet och ifrågasatte läraren. Hon sa hur är det möjligt när kontinenten Afrika är den rikaste i världen på naturtillgångar som alla i världen vill ha. Hon rabblade upp flera rikedomar som kontinenten har. Läraren blev tyst och kunde ej svara. När skall den svenska skolan sluta upp med att reproducera afrofobi genom att skapa stereotypa bilder av människor med afrikanskt ursprung och kontinenten Afrika? Vad krävs? Kanske att pedagogerna lär sig om Sveriges del i den transatlantiska slavhandeln, konsekvenserna av kolonialismen och internationell politik. Mitt 11-åriga barn verkar i nuläget ha mer koll än sin lärare på dessa ämnen och det är skrämmande!

Jag tog upp med en kommunal grundskola i förskoleklass att de borde jobba mer med representation efter att min son exotifierats vid upprepade tillfällen samt fått höra rasistiska kommentarer från klasskamrater som att kan du inte åka hem till ditt land, var kommer du ifrån egentligen, när sonen ironiskt nog bodde på samma gata som skolan när han föddes. Svaret från studierektorn: men kan inte din son berätta för de andra barnen om Senegal och visa bilder? En annan lärare på samma skola sa när jag tog upp att sonen utsatts för rasism. Ja men det är inte så mycket vi kan göra åt det, det är så det ser ut i Sverige idag.

När min son började på förskola stötte vi på exkluderande mekanismer redan vecka 1 (vid 1 års ålder) i en privat skola som talat mycket om sin mångfaldspolicy på infomöte vilket gjorde att jag valde denna skola. Vi föräldrar fick i uppgift att vid inskolningen plocka med oss material och instruktion för att sy en Waldorfdocka som representerar barnet och som skulle

användas på den dagliga samlingen. När jag skulle ta materialet fanns det bara tyg till vit hudfärg. Ingen i personalen sa något utan delade bara ut samma tyg till alla.

Våra barn har periodvis mått så dåligt efter afrofobisk mobbning och hot i skolan att de inte velat gå dit. Vi föräldrar har också varit så oroliga att vi inte känt oss trygga med att skicka dem till skolan, på grund av att skolans åtgärder för att skapa trygghet inte varit tillräckliga. I vårt fall finns både ett barn som kränker, en hotande förälder och undlåtande skolpersonal som låtit situationen eskalera. Det är inte klokt att det är våra barn som måste stanna hemma, eller byta skola, att det gått så långt att mobbade barn är de som får ta konsekvenserna, när skolan vet vilka som mobbar och vem som är pådrivande i mobbningen.

Vår dotter fick börja i en fin privat skola med musikinriktning, hon är väldigt begåvad och en av lärarna i skolan hade henne som elev på ett instrument. Men hon stod inte ut i sin klass, där hon var den enda svarta eleven. I hela skolan fanns bara en enda till svart elev. Hon beskrev att hon kände sig som ett djur på zoo, något exotiskt som alla ville titta och ta på och att när hon blev medbjuden hem till kompisar så upplevde hon det som att hon bara fick vara med för att de tyckte synd om henne. Droppen blev när hennes lärare sa något konstigt om Afrika och afrikaner och när vi tog upp det med henne på nästa utvecklingsamtal sa "jag är inte rasist" istället för att försöka förstå hur vår dotter kände sig i situationen och i klassen. Det slutade med att vår dotter fick flytta tillbaka till sin gamla blandade klass där det finns elever från alla världsdelar.

Jag berättade för en av mina döttrar, hon är i 20-årsåldern nu - att föräldraforumet börjat jobba på ett uppdrag mot afrofobi och diskriminering på grund av hudfärg i skola och förskola. "Tror du verkligen det hjälper då?" sa hon och lät trött. Hon och alla hennes syskon har själva varit utsatta ända sedan dagis och tvingats försvara sig mot mobbare. De har blivit starka, men alla upplevelser har satt sig i huden som ett trauma, som poppar upp igen då och då om något nytt händer. Jag försökte formulera ett hoppfullt svar: "Vi måste tro på att det går att förändra, även om vi måste fortsätta kämpa tills vi dör".

Tack till alla föräldrar, unga vuxna och barn som delat med sig av sina upplevelser.
Sverige, augusti 2020.